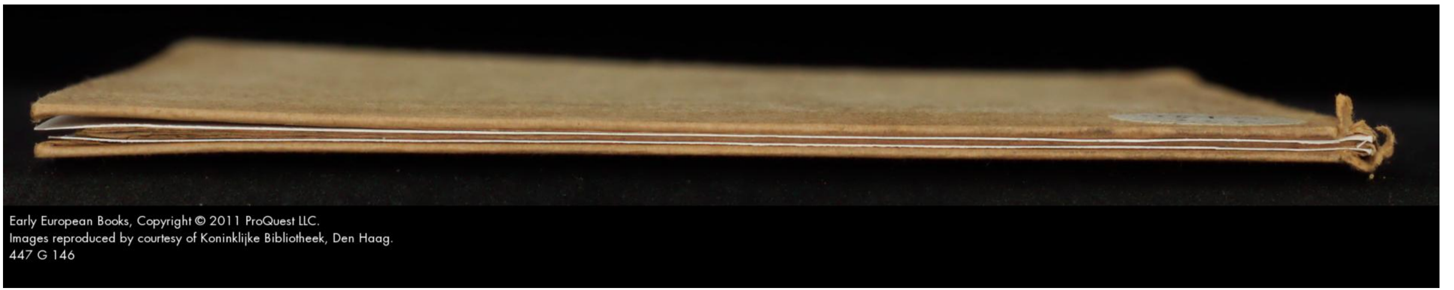
447
G146

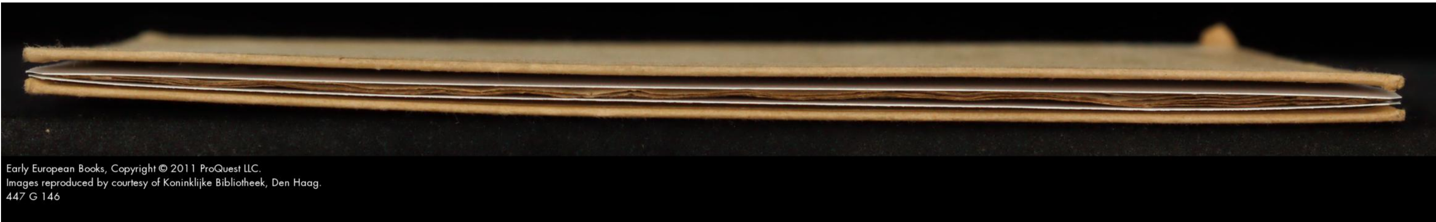
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

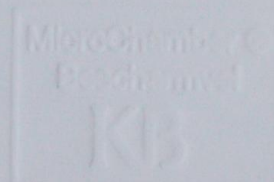

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

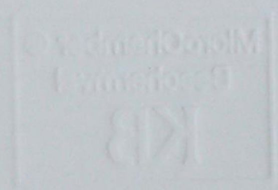

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

W 447 G 146

J. S. KOLM,

Malle Jan Tots BOERTIGE VRYERY.

Gespeelt op d' Amsterdamsche Schouburgh.

Den vierden druck.

t'AMSTERDAM,
Gedrukt by IAN BOUMAN, Bo
inde Lelye onder de Doo 2

t langer niet verdragen.
't sotten overgeslagen?
oeet'er langer niet of/
/ al set ghy 't soo grof/
En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

PERSONAGIEN.

MALLE JAN TOT.
DUYF JOOSTEN, ſijn Moer.
HANS, de Kleer-maecker.
GRAEUWE GERRITJE.
MACHTELT MEYNDERS.
TEEUSJE, een jongen.

Tot de Leſers.

Dit 's ſoo uyt ſoete luſt gemaeckt,
En belght niet of 't onwetend' raeckt,
Uyt 's Levens Jonſt laet d' Yver groeyen,
Om al in konſt en Liefd' te Bloeyen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Malle Jan Tots
BOERTIGE VRYERY.

Jan Tot, met sijn Moer, en de Snyer, uyt.

Ian Tot. GOrt segen ons Best wat hebje al spuls met dit klet;
Gy selt'er ferwiel op boorden/ of ick en gaender niet:
Waerom en weet ick de snof niet/ ja altijdt staet ghy soo en femelt/
Daer heb ick mijn tongh gebeten boven an 't verhemelt
Van de mont mitje rasen/ siet dat doet de besuckste sackreerde Hans.
Hans. Wel 't is mijn eveliens/ mijn goe maet.
Moer. Besiet daer Jutjes Frans/
Olfert/ met Drooge Gijs/ 't sinne kyeren om te raen/
Wel ghy maeckt ien 't hooft wel ballooricħ.
Ian Tot. Jae mach dat soo bestaen/
Slecht Honskoten invoeren / niet waer 't het wat te beduyen/
Wilje mijn geen Tebijne mouwen geven?
Hans. 't Sal daer niet by passen.
Ian Tot. Ghy meuchtje Peetgen krupen/
Deuse beseete Snip-lups hier / kostet jou wel ien duyt?
Moer. Maer wat sinje oock een hoddebeck en kleyn van besluyt/
Miester Hans raet ons 't beste om 't fatsoen te vermoyen.
Hans. Al ten besten mijn lieve Buur-wijf.
Ian Tot. Ick heb de schijt van dit flickeflopen/
Wilt ghy niet Hans gaet deur/ wy halen licht wel een aer/
't Is jou gierigheyt Best/ sie daer alle guyse gaer.
Moer. Een passement op de broeck kijnt staet bruyn en ondieft/
Ghy sout seggen wel Moertjen / doe ghy as jou believt/
Daer gaet niet veur den ouwe slach/ ghy sout mijn laten ghewórden.
Ian Tot. En selt gien Bruygoms pack wesen?
Moer. Jan / ick wod datje mijn niet meer en porden/
Ick sou wel wervel-sieck worden/ en de sinnen op de rul
Licht raken; miester Hans/ siet/ al dusken spul
Hebben wy alle dommelijcke daeg / ick kan 't langer niet verdragen.
Ian Tot. Wel hoe sel 't dan wesen deynck ick/ al 't sotten overgeslagen?
Moer. Gy siet dorp noch stee an/ wel ick weet'er langer niet of/
Jou salighe Vaers goet of renten/ al set ghy 't soo grof/

En is ſoo briet niet Jan Olfers.
Ian Tot Wel 't is jou eyghen raet
Van de Meyt / dat weetje wel.
Moer. Maer datje mijn recht verſtaet/
Tot jou kroon mijn keuningh/ ſiet dat kander mijn of ſchien/
Gy behoeftme ſoo dreuts niet toe te bauwen/ nou hier laet ſien/
Ick binje Moer/ dardalf; en heb'er noch bry mee 't mijn in.
Ian Tot. Hoe nae mien jy dat ick een Jan Varkje of een ebbe kijnt bin/
Of malle Paes/ of Oene/ en ſturen my ſlechts voort op de ſaggel?
Moer. Ghy bint Een Bouwen kranck-hooft jou rechte Jan Saggel/
Een fijne lakenſe broeck/ met een brucx-bombazijn wambus bruyn
en moy van glans.
Hans. 't Staet heel nettekens op ſijn borgers.
Ian Tot. Houdt ghyje kinnebackes Hans.
Hans. 'k Hoopt oock te doen Sinjoor Jannes ick hou veel van goedt ac-
coort.
Ian Tot. Jae koort wil ick 't hebben/ en dat mit ien woort/
'k Wil oock moye vol-ſlaghen ruymen en dief-ſacken in de mouwen/
Daer bin ickje te leep op/ om de munt in te houwen/
Daer weten de porje lillaes niet achter te raken/ dat is goet.
Hans. Men ſal u helpen mijn meeſter / zijt maer ruſtigh ghemoet/
Nae ick bemerck ſel 't wel lucken mit den handel.
Ian Tot. Jae Hansje/
Nae ick bemerck mijn duytſert ſoo is daer een kansje.
Hans. Wat ſouw'er teghen ſtaen een eenighe Seun gelt-rijck en moy.
Ian Tot. Daer op ſtaet eens een paertje vaſt Hans/ maeckt ſlechs goet roy.
Hans. Goet roy / ho man/ al hadje noch ſoo veel keurs/
Werck ick rechte-voort niet voor de beſte van de Beurs/
Die alle daeghs van nieuwe ſnofjens niet doen als leggen malen/
Jae men weet naeu langher niet te bedencken of t'ſaemen te halen/
Of dat volckje te dienen in al haer vieſe grillen//doch
Dieder ſoo gien kleyn korreltjen in weten te ſpillen//noch/
Hier nemen wy een bult wegh/ daer rechten wy de ſlimme zyen/
Den een ſalmen vernauwen en d'ander wat wyen/
Ho wy wercken ſulcke kuurtjens onder de beſte van d e ſtadt.
Ian Tot. Ick hoor wel wat'er of is ghy bint een rechte Snyer inje gat/
Gans hondert Hans ghy weet 'et te ſonderlingh uyt te leggen.
Moer. Siet dat'er noch wat an was/ van't hylick is noch niet te ſeggen.
Ian Tot. Kijck daer Beſt dan beginje weer Moer.
Moer. Wel ick en noem immers niemant niet.
Ian Tot. Jae/ jae/ al veer ghenoch/ hou daer dan/ beſtet/
Drijt ſelfs datje neus waggelt / 't is'er nou al mee ommekomen/
Gy meucht 'et half ſneen laten leggen / ick ſelder te nacht of dromen
Om 't fatſoen/ meeſter Hans packt ghyje haſpelen weer op/
Op een aer tijdt.
Moer. Jae wel ghy hebt wel een neteloorighe kop/

Toeſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Toeft meester Hans/ die buy sel wel weer over gaen.

Hans. Daer is goet wachten nae maer qualijck te vasten/
Ick heb oock t'huys wat te doen by een winckel met gasten;
Want u lieden Soons resolutsie en komt'er van daegh noch niet uyt.

Ian Tot. Dat roertje niet Hans/ en stae ghy niet veel en bruyt/
Daer sinder meer / en kenje de Spaensche broecken oock wel maecken?

Hans. Excellent/ ruym genoech/ uyt dardalf elle laecken/
Dan loopt'er wel een kluts lijfjen over deur 't ooch van de schaer;
Ghy sint van mijn beste Heerschoppen dat is waer/
Ghy moet niet haest ghebaeckert wesen mijn soete Iantje.

Ian Tot. Snapt ghy als 't jou gelt kost wat rijdt ons dit Mantjen.

Hans. Altijdt wordt mijn verweeten dat ick een onderbleeven boeck-weyde koeck bin.

Moer. Ick sal morgen tot uwent komen en sien wat ick noch in de hoeck vin.

Hans. Dat sal best wesen Duyf Joosten.

Ian Tot. Neemtme van't pack dan te deeghen de maet.

Hans. Dat heb ick hier correct by dese ouwe Canifas.

Ian Tot. Ick wil 't op een draet.

Hans. Al wel dan/ maer toe-komende om de brant wat te koelen/
Uyt Besjes paters-vaetjen / laet ons een reys wat spoelen
Nae ouwer ghewoont/ ghy weet de schaer dan te beter snijt.

Ian Tot. Of wy goet bier in hebben of niet.

Moer. Jae Hans/ dat een reys op een aer tijdt/
Wat bint ghy noch de ouwe knecht/ wy sellen 't iens verbeteren.

Hans. Is 't dan te kort Duyf-buur soo kanmen 't niet veteren.

Ian Tot. Jae sitter stracks aen te rocken / en maeckt dat'et wel sit/
Ghy meught maecken datje gort haelt verstaje dit/
Ghy meught oock wel maecken datje in nobis kroegh versoopen blijft/
Ick wil 't morghen avont of en begint'et niet.

Hans. Heer hoe staet ghy en kijft/
Soo te vlieghen most ick vleughels hebben.

Ian Tot. Soo beginje dan te seem'len/
Had ghy 't niet ghesneen / sieje wel dat komt vanje dreem'len/
Nou sel 't niet klaer wesen/ langht hier al de pracherу/
Ick seit wel ghemaeckt krijghen/ dat 's maer brabbelery/
Mitje hoet'len / jae/ jae oock.

Moer. O lieve Hans wat meughje hem toch wijs maecken/
Kenje gheen jae en amen segghen.

Ian Tot. Langh by gort hier 't laecken/
Van een Snyer ghebruyt te weesen dat sou my oock lusten.

Hans. Wat moet hy oock gesont 's nachts slapen en 't malle hooft rusten/
Mijn ouwe puur-mal / wel hoe ghy hebt'et morghen by tijdts/
Men salder te nacht aen wercken.

 Jae

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Ian Tot. Jae konje maer wat spijts/
't Leste geldt soo 't niet ghedaen is daer meughje op passen.

Hans. Slaep ghy wel en denckt'er eens om ick sel 't varcken wel wassen.

Ian Tot. Soo dan 't is met gien seggen te doen ghy weet dat'er nu by leyt.

Moer. Nou adieu Miester/ maeckt'et te deege vaer. Binnen.

Hans. Nit goet bescheyt/
Men salder nae leesen/ en u doecken nae u aensicht/
Wat een geestighen vryer is dat by de Maen-licht/
Wat geestiger lanst is dat om 't Meysjen te bekooren/
Doch ick acht datmer eer laugh wel een acte van sal hooren.

Binnen.

Graeuwe Gerritje uyt.

Ick word uyt mijn tureluur mannen/ soo het'et mijn ghebolt
Van onse Jan maet/ dat hy op 't vryen dus wacker wort ghesmolt/
Om dat aerdighe teuter-quantjen van minnen aen te spreken/
Ick scheur mijn reusel by nae/ 'k en hoorden in seeven weken
Soo vreemde donder-slach niet/ als my nu huyden quam te veur.

Machtelt Meynders staet in haer deur.

En soo ick ginder recht sie soo staetse in de deur;
Wy moeten daer een convertijssen van hebben dus op staende voe-
ten/
Aerdighe/ wel-waerdighe/ die wel meriteert om groeten/
Begaefde/ gratieuste/ gentielste/ hoogh-geachste/
Beschepdelijcke goeden avondt Dochtertjen / en haest gewenschte
nachten
Staen u nu veur de deur/ na dat ick heb gehoort/
Goddinnetjen 't is braef/ ja wilt'er soo mee voort
In alle stilligheydt ! 't is best die 't soo kan maken/
't Is altijdt soo geriet aen geldt-luck niet te raken/
Die waer soet lijdigh soete diertje/ of 't wat dom is/
Men bevindt lijckwel dat stom is maeckt recht dat krom is/
En kan een Uyltjen in een Valckjen veranderen.

Macht. Gemeenelijck wat vreemts doet u soms herwaerts wanderen/
Ghy soete Graeutje/ ho ghy bintme soo een Vos.

Gerrit. Machteltje niet een mijt/ wy loopen soo wat los/
Men hoort al van veer Meysje dat de schrale Winter kout is/
Die dan een warme stal krijght dat hy recht in sijn gout is/
En jou luck dat voor handen is/ is eerigh en smeerigh/
Van de ouwe Amsterdamsche puyck wat ruygh en veerigh/
Een wereldt van een man/ een dool-hof sonder gratie/
Een groote wye om-slagh gestelt in een korte spatie/
Seer aerdigh beslepen/ begaeft en cortoys/

Abel/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Abel/ aenballigh/ levendigh en wat mops/
Dat men te booren kijckt Meysjen/ immers wort'er niemant mee
bedrooghen.
Macht. Is 't niet beter by een uyl gheseeten als een Valck gheblogen?
Dus wilt gy 't toch hebben.
Gerrit. Wel esept Meysse / vry oprechte bieght.
Sulcken roem van een saeck/ siet toe dat de uyl jou niet ontvlieght;
't Is Jan Olfersen / die goet hart/ die sal u 't minne-vier na leggen/
Macht. Onse lieve leckere Jan Totje / wou dan 't meysje jae segghen/
Hoe raepje nou stenen Gerrit-buur/ mijn vrient 't is malle kal/
Als 't is en wesen sou soo is 't noch beter quaet als mal/
Die ienighe Seun vaer sel wel beter in de windt sien.
Gerrit. Paster wel op Machteltje/ biecht vry 't sel t'avont noch geschien/
Setje montjen in de krab vry/en bedenckt vry woort op woort/
't Is geen ghemien goetjen/ ghy krijght den Ammerael aen boort/
Ien van onse wiete-broots katjes.
Macht. Diese altoos hebt voor 't sotje/
Ick beklaegh hem ghenoegh.
Gerrit. Dat wort nou jou eyghen Jan Totje/
Ick kan 't in u handt sien Meysse en 'k acht het is al klaer.
Macht. Watmen hier al hooren moet/ wech/ wech/ nae een aer.
Gerrit. Jae dat loof ick/ nou niet te veul maer schieter pas over.
Macht. Daer 's mit jou meer geen praten/ 't is hoe langer hoe grover/
't Is jou Gerrit in de mondt geslaghen mit al watje doet.
Gerri. Als liever komt soo schijnt wel dat leyder wijcken moet.
Macht. Ja Gerritje is er sulcke mompeling daer's noch niet van gesproken.
Gerrit. Bieght vry op soetertje/ 't blijft by my onder de roos beloken.
Macht. Even als aen de klock-reep / want ghy quaemt van alle marckten
weer.
Gerrit. Wat hebje mijn sonderling besint/ hoe vergrootje mijn eer.
Macht. Laet ghyje soo wat wijs maecken jou rechte mal-briessen.
Gerrit. 't Is hier nou maecktme quaet en queltme met mijn liefsjen/
O ghy deur-trocken velletjen/ doch soo veel is er van/
De feest is niet moghelijck dat mijn hier ontgaen kan/
Deur groote ouwe kennis van dat aerdighe quantjen.
Macht. Als een yeder wel bekent is/ laet sien 't is mijn eyghen Jantjen:
Kanmen jou soo wat wijs maecken/ of spelden op de mou?
Jae wel help lacchen met de vryer / ay lieve uyt de kou/
Als men dit ghebeuren siet denckt vry datmen groot wonder sach/
Jy Gerrit sulcken licht-geloof/ soo van een beest een donder-slach/
Wel ghy keunt Roosjes kacken want jou neersjen stater nae/
Weet ghy anders niet van de schrijvingh/ ick acht ghy rater nae;
Nou Gerrit-buur vaert wel tot op een ander mael/
De onghelegentheydt lijdt nou gheen langh verhael.
Gerrit. Meynders kijnt met een kusje/ soo 't jou verweende wil is.
Macht. 't Schijnt dat'et mit jou altijdt wat kruls of een grill is/

Noutje

Houtje rust/ is dat soenen? houdt op / soen met manieren.

Gerrit. Beschepdelijcke goeden avont. Wy sellen soo wat om swieren/
Om 't verneem-kleet aen te krijghen / want ick heb de snof in de neus/
Ick moet uur en tijdt weten/ de komst en de leus/
En hebben soo wat deuns met de Vryer van zijn ambacht/
Daer moeter toch altoos ien wesen ; nou hier mee goeden nacht.

Binnen.

Jan Tot met sijn Moer uyt.

Ian Tot. Moer/ Moer/ laet onse Giert dan te nacht op blijven/
Ick mien 't soo bijster langh niet te maken/ wat soumen bedrijven
In 't iersi?

Moer. Ghy rechte houten Dirck/ ick wou ick in je vel stack.

Ian Tot. Jae ghy hebt'er goet doen mee / maer hy die de vel track
Most de man te woort staen.

Moer. Maer hoe souje aers wat sins winnen?

Ian Tot. Maer sy weten datje mop goet hebt/ mienje datse kints binnen/
Ick weeter aers niet te doen as genavent en een praetje.

Moer. Dat moetje doen vaer en tappen uyt het beste vaetjen
Datje keunt.

Ian Tot. Wel hey Moer men laet soo dra gien bier halen.

Moer. Wel hoe ick mien 't soo niet/ maer dat ghy selt lief-talen/
En geven de beste woortjes die ghy jou dagen geleert hebt/
Amenen al wat billick is / soo als ghy op mijn begeert hebt/
En groetse van mijnen 't weegen/ as Moers sin is 't me wel.

Ian Tot. Wel an dat sel ick wel doen sooder gien aer is in stee snel/
Dan sal ick 't laten Besie en koomen dan soo na niet.

Moer. Mit jou is gien lant te beseylen ghy rechte Jan durf niet/
Wil ghy hylicken droogert soo weest toch vrijmoedigh.

Ian Tot. Ja Moer ick hebt van niemant vreemts.

Moer. Dat maecktje onspoedigh/
Sou ick niet durven daer een meysjen en voordel in gelegen was.

Ian Tot. En offer de Noom dan in alle saken tegen was/
Die weetje wel datme toch nietste wel lijen mach.

Moer. Jae vaer 't meysje mee al mee.

Ian Tot. As 't is datmen wel aers glyen sach.

Moer. Nou wilje gaen gaet heen/ want de dochter sal sluyten.

Ian Tot. Schienoot dat machse doen soo blijf ick'er buyten/
Sy weet immers dat ick komen sel.

Moer. Dat 's op alle vrientschap langh en vriet begeert.

Ian Tot. Noch mijn docht al in mijn hooft dattet soo was gecaveleert.

Moer. Nou sel 't locken deynck ick soo gaet en versoecktet/
Wilje niet blijft t'huys/ siet daer en vloecktet/
Soo heb ick geen verwijt of het daer na ginck al te slecht/

Een

Een bloot hart minde noyt schoone vrou/wel esept en recht/
Jou koeckeloeris wat vinge een droogert sonder belul.

Ian Tot. Wel wat wilje staen kneuteren.

Moer. Maer men sinnen worden werveloos om dit lieve spul/
Soose gaet tijdt op reys / de voef-klock sal haest verlaten.

Ian Tot. Nou dan adieu Moer.

Moer. Wel vaer siet toe/ moytjens moetge praten/
Belechtje woortgens wel/ weest vriendelijck en beleeft/
Maeckt dat'et ierste aenkomen soo een weynigh zijn gront heeft.

Ian Tot. Laet Giert mit de keers wachten.

Moer. Jae wy sellen vaer alle beyen/
Ick moet weten hoeje ghevaren zijt/en hoeje selt scheyen/
En in alle saecken soeckt datje dient.

Ian Tot. Weetse van mijn komst wel Moer?

Moer. Ja vaer dat 's genoeg an gebrieft/ hier is staegh ymant op de vloer/
Het is dan Snyer / of by u Suster een vryer/
Al die niet en besoeckt wort selden een vedyer/
En ghy bint soo recht uyt/ altemets docht ick wat seghje daer.

Ian Tot. Om de waerheydt te segghen het valt al wat swaer/
Schienoot Besje; maer datge verstaet de eenige juyste sin/
Sen leven niet by men kaer gheweest deynck hoe ick te moe bin/
't Is wat aen te gaen.

Moer. Al weer een malle praet?

Ian Tot. Nou dan Moer ick gader nae toe/
Dat kost om 't wats / en 'k selder louter op an stooten. Jan binnen.

Moer. Soume niet/goe mannen/toe-rusten eenige blooten
Mit volck en rietschap? gaet heen quel-yser over voet/
't Heylige kruys naeje/ jae wel 't en is niet soet
Die an sulck volck vast is plomp en dwars in de waghen/
Ick mach'er wel een dosijn voor hem hebben laten vraghen/ *Gerrit uyt.*
En daer by is hy soo nors/neeteloorigh en kops/
En noch moetmen al zwijghen/ maer ick ben soo wat krops.

Gerrit. Ghenavent Duysie Joosten.

Moer. Wel Gerrit dus laet? t' huys te bedt.

Gerrit. Wel wie staet ghy hier te wachten? nae mijn dunckt/ ick wedt
Jou Seun.

Moer. Jae had hy jou tongh 't sou beter wat lijcken;
Wel waer komtge van daen?

Gerrit. Maer ick heb 't spul wesen kijcken
Van de Doolingh Ulisses/ de Academi is effen uyt/
Ick en weet soo gien selschap.

Moer. Jae watge mijn hier beduyt.

Gerrit. Ick wod soo mitje Seun ien vurgh-walletgen om hebben ghewan-
delt/
Is hy lijckewel t'huys? hou Jan/ komt veur den dagh.

Moer. Daer wordt nou niet van ghehandelt.

Gerrit. Soo moet jou Dochter an houwen Duyfje / 'k heb nou een praтende blaegh.

Moer. Dat ghebreecktje selden / dat hebje alle daegh /
Nou kom in / maer maeckt'et kort.

Gerrit. Och ick onnosel hartjen bin haest uyt mit ien praetjen /
Nou met oorlof / gheavont Ariaentje / Duyfje / wat sinje een Advokaetjen /
Mijn liebe snobbeltjen / kijft niet / sitje dus laet wat en doet /
't Is dan niet te verwonderen / sulcke luy hebben het goet. Binnen.

Jan Tot, uyt.

Hier woontse dunckme / wel daer 's gien licht in de glasen /
Hoe nae is 't te laet deynck ick ? 'k selder op aen blasen /
En deyncken setter de mongkt nae as ien dieje genadigh biedt /
Het Duyfsjen en vindtmen altijdts soo gheriedt op slagh niet /
Woud' nou vallen / ygort ick bin lustigh op 't soet gheraeckt /
'k Hebb'er een paertjen op inghenomen / daer 's bry wat moet ghemaeckt /
'k Hoorden de Ratel-wacht tien roepen ick lichten mijn hielen /
Wat zijn dit veur Muys-koppers ? 't lijcken droncke Fielen /
Ick wil op een aer tijdt mijn ouwe Mantel nemen voor de grijp /
Hoe raeck an Mannen / sy wacht de Meyt is hoor ick is rijp /
Datje mijn hart voelde quacken / hoe tril ick of ick bloot stae /
S' is te beschuckt uytghestreken / 't is of ick nae mijn doodt gae /
Guts, de pocken mocht soo bryen / al is 't mijn volle keur /
Een Mensch mach met breen hier niet staen / d'een gaet wegh en d'aer komt'er veur /
Daer is weer een Snyer / Heer ! was mijn Mantel thuys ; gaet vanme /
Mach een Mensch 's Heeren straten niet gebruycken ? ghy hebt hier al roo kamme /
Laet vetien luys-bos / schobjack / kijck hier wie doetje wat /
Maeck ghy 't te bont / esels / daer 's noch recht in de Stadt /
Jae komt ghy in de Stadt een reys /
Kom ghy een reys by Besje Flooren deur / hoorden hy dat een reys /
Soo loopt heen guyten / wegh ick selje wel vijnen /
Hou sick hou / wel holla / men staet hier duysent pijnen.

Een deel Gauw-dieven uyt.

Machteltjen uyt.

Guts Vrijster daer 's sulcken gewaar voor de deur / al te veeg esept /
Ick bin blijdt dat de deur op is.

Macht. Niemant hetje hier wat in de weegh ghelepdt /
Wat veur sulcken gheklop / de Buuren sellen 't hooren.

Ian Tot. 'k Wensch jouwer liefden beschepelijck goeden avont.

Ghy

Macht. Ghy soud' het ouwe wijf hier mee verstoozen.
Ian Tot. Sou ick seecker meysjen?
Macht. Twijffelt daer in 't minst' niet an.
Ian Tot. 'k Sal morghen wel wat soeter kloppen.
Macht. Hebje al oorlof mijn soete Man?
Ick wilde ghy u manniertjes wat beter en prefeckt steldt.
Ian Tot. Maer sou u lieden niet believen die u onghegeckt queld'/
Een wandelinckjen mee om te gaen/ dat hadden wy voor-genomen/
Ghy wist immers wel dat ick van avont sou komen/
Hem wil ick segghen soo.
Macht. Jae Jan Olfertsen ick weet niet.
Ian Tot. Weet niet/ wel was 't soo niet ghesevdt?
Heer hoe luchtigh woonje hier op de Burghwal.
Macht. Dat heeft sijn beschept/
Daer moetmen sijn naem halen.
Ian Tot. Jae dan mostje nae 't Haerlemmer Hout/
Daer heb ick een Out-oom/ daer varen wy speulen/ die is stock out/
Daer hanght ons mee 't goedt van over 't hooft/ oock van blinde
Nicht Seelv/
In de hamer-slagh/ de Stief-dochter van handighe Beelv/
Ay goude gaenwe een reys om Machteltjen.
Macht. 't Is vry laet/ ick durft wat quaetjes doen.
Ian Tot. Waerom? jeny wat een moyen nieuwen stoep hebje hier.
Macht. Daer uyt moghen de Vryers vermoen
Dat'et jonck is en groen dat'er binnen in 't nest is.
Ian Tot. Even-wel 't is koel weer.
Macht. Dat doet dat 'er windt buyten de Vest is/
Daer 't waept daer schutter.
Ian Tot. Datse dan ien reys waert
Op de Spaensche Zee/ en een poos op de vaert/
Daer waept'et noch wel aers.
Macht. 't Is nae reden gheloofliick en wel te dencken.
Ian Tot. Allijck-wel Starre-licht moy weer.
Macht. Daer siet ghy dat u de Goden schencken
Klare Lucht.
Ian Tot. Als 't is Machteltjen/ ghy bint by mijn ziel excellent.
Macht. Ick bin Meyts genoch/ niet waer Vryer?
Ian Tot. Asje seecker bent;
Hou daer dan/ vrypostigheydt is een dingh dat louter past/
Sie daer/ hebt ghy 't hart/ ick nooje morghen te gast
Op onse Moers warme Ketel/ en wy sellender wat hy in de Pan ste-
Vyt een duyts hart. Macht. Wat gy kent as een man sprecken/ (ken
Sulcks is mijn in drie weecken van geen Vryer gheprezenteert.
Ian Tot. Al binnen wy wat swart/ Dochter/ wy sellen niet byten.
Macht. Dat was in alle beestigheydt gheleert/
Byten is Paerde-liefd'/ 't was maer een doen die 't dee.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Ian Tot. Ay byget lustigh/ Besje sey al brenghtse mee/ brenghtse mee.
Macht. Soo wist jou Moer dan datge hier quaemt?
Ian Tot. Kijck hier Machteltjen/ wel dat 's oock een vraegh/
Mit sulck volck komen seecker Moer sou 't wel behagen.
Macht. Nou/ soudt dan eens wandelen zijn? soo langh dat over-geslagen/
Ick komje voort weer by/ ick tree een weynich of/
Ick sel iens binnen gaen en vraghen om verlof.
Ian Tot. Hey / jou Moer en Besjen hebben t'samen al wat gheraen/
Peuren wy maer an Machteltjen/ dat sel wel te doen staen/
Gans lijden voort slechts.
Macht. Jae wel 't is mit jou hiet ebacken/
Nou liever of een mensch een reys most briefjes placken/
Ick komje stracks weer by.
Ian Tot. Loopt datge swiet / en komt ras weer by den bach/
Guts dat 's een levendigh diertjen / hoe riet wasse strack/
Dat is alsoo ghekaveliert/ gets hondert hier 's nou gien dralen/
Had ick nou vast mijn Trou-penningh of tijdt om te halen/
Eele weken dat 's een treck-pleyster/ wat ick schrick/ wat ick wrijf/
Teeusje. uyt, Sulck goetje maeckt een mensch op een aer manier aen 't lijf/
Daer komt een Jongetjen van werck/ hoe Teeusgen bin ghy 't?
Teeus. Jae ick Jan-buur.
Ian Tot. Maer hebje niet een kleyn ooghen-blickje wat tijdt?
Ghy soudt eens tot Moers loopen heen en weer als een man.
Teeus. Jae ick moet noch om een bootschap.
Ian Tot. Hey/ wat leydt daer an/
Ick selje wat geven en Best selje oock wat toe-steecken.
Teeus. Maer of de Baes mijn slaen wou w'iljer dan veur spreecken?
Ian Tot. Daer 's mijn handt.
Teeus. Want wy moeten noch al de nacht wercken.
Ian Tot. Jae seecker dat komt niet wel.
Teeus. Maer seghtmen een reys wat ick byje Moer doen sel?
Ick most ras loopen.
Ian Tot. 'k Selje dan een stuyver geven/
Yptje macht/ watje keumt/ je most louter an streven/
Guts Teeuwis het komt soo slaechs; secht Moer datse jou dat out stick pot-gelt
Geeft dat in 't troor leyt/ seght hy wil dat nou het slot-gelt
Van dese nacht noch klaer maecken / hier op de Burghwal sel ickje wachten.
Teeus. 'k Sel loopen of ick een bien om en duyt koft. Teeusje binnen.
Macht. Is mijn woort nou niet te achten?
Niet veer uyt onse wijck te treden/ 'k heb gien langh onthiet.
Ian Tot Neen hier wat langhs/ en de dwars-straet deur/ ick bin noch niet (riet/
Ick verwacht hier noch wat.
Macht. Doeje / was 't gheluck het m acht te ruymer segenen/
Gien mantel doet om 't hooft,

Sooje

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Ian Tot. Sooje belieft / as 'tis / 't sel denck ick nou niet regenen/
'k Had deuse mantel oock niet garen nat / maer dat is een maentjen/
Dit moetense nou lyen / guts hoe loopense om het baentjen/
Ick hebje.

Macht. Deur soo langh / en ghenoeght dan vanje keur.

Ian Tot. Dit in Machteltjen / soo komen wy weer 't andere straetjen deur/
Hier is noch veul volck op / of er moepten of wat te doen quam/
Dan loopen wy op de Wacht an / soo na den Vygendam/
Soo is een mensch syn hart gherust.

Macht. 't Is best vryer / houdje daer by.

Ian Tot. Sou'ck niet / jae moer daer isme wat van geliert/
Laet ons dit op-slaen. Binnen.

Moer, met Grauwe Gerritje uyt, en Teeusje komt by haer.

Moer. Die porsjes hebje noch toe gehadt / een weynigh ghециert
Op zyn Weeus / Gerrit-buur / nou vaer gheschickt nae Besjes.

Gerrit. Als een gheschoore lyntje / neen wy soecken nou gheen nesjes/
't Is al deeghdelijck werck.

Teeus. Daer 's Duyf-buur met noch een prater in de deur;
Goeden avont luytjes / maer jou Seun quam my so daet'lijck veur;
En heeft my aengherant om by u ras te loopen/
Versoeckt het Pot-gelt om soo stracks de meyt te koopen/
Van deusen avont klaer / hy bidt ghy 't senden wilt.

Moer. Jae wel wat groover sot! de opper-voocht van 't gilt
Van Tierbus gecken-vaer / lacht nu ghy schuym van boeven/
't Is al bescheten werck.

Gerrit. O mijn! ick sou wel hoeven
Een ysere bandt om 't lijf dat de buyck niet sticken barst/
Wat seghje nou van Jan?

Moer. 't Is wel dra uyt-ghepast/
Hy weet 'et soo verweent en soo ondieft te klaren/
Dat in een uur of twee als ghy in al jou Jaren/
Loop Jongen / loop / segh dat hy t'huys komt 't sotte kijnt.

Teeus. Wel wie het met jou kyven wat te doen.

Moer. 'k Wilt 't hem niet stuuren / die rechte weer-wijnt/
Jae wel lacht schuymer / 't was te deghen wel gemient/

Gerrit. Geeft'et Jongetjen vry een schellingh / 't is seker wel verdient/
Dat vrypertje klaert'et wel.

Moer. Jae / jae / heen Jongen / hier mee scheur ick al mijn brieven.

Teeus. Wel seecker dat 's moy bestel. Teeusje binnen.

Gerrit. Dat en moet hem niet wel ghelieven/
Een arbeyder is loon weert / nou Besje-maet duysent fout danck.

Moer. Hier mee is 't veur Jan alle-man ien geggetjen al sen leven lanck.
Binnen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Teeusje uyt, en Jan Tot met Machteltje ontmoet hem.

Teeus. Hey/ hey/ waer's Jan nou goe luytjes weetj'er niet of?
Hoe sel hem die Trou-penningh bollen/ 't is te plomp en te grof;
Sie ick hem ginder niet snobbelen op de leuningh van de Brugh?
Jae hy sel noch een paer hebben warense maer vlugh;
Gins komt hy met de soete-botter / wat sel ick nou mops krijghen?
Ian Tot. Ho Teeusje! beste maet wat hebje van de wijghen?
Teeus. Dat's waer / ick kreegh vanje Moer een spijtighe beck/
En se woudtje niet stuuren.
Ian Tot. Houtje mongt toe jou malle geck/
Jou bootschap is niet wel edaen/ hou daer is maer een oortjen/
Deuse bengels doen altijdts averechts haer woortjen/
Loop Jonghen/ haes op. Teeusje binnen.
Macht. Sy slachten jou/ die oock van pas weet watje kalt.
Ian Tot. Wel hoe soo Liefste?
Macht. Maer dit hylick vaer is mit jou al vermalt/
Hier mee laet ons korten/ blijfje in je sotte neuselingh/
Trouwen ghy sint een Liefsjen.
Ian Tot. Wel kijck hier/ dat's immers maer beuselingh.
Mien ick 't Machteltjen 'k wil swart of wit worden op deuse stee.
Macht. En ick root en paers van booshept / gaet ghy en blijft in vree/
Loopt nae de ruyme Burghwal en spoelt daer u vuyle lippen/
Jou onbeschoften reeckel wat laet ghy u ont slippen/
Sulcke greepen te ghebruycken by een Dochter van faem en eer/
Loop vierkante Boere-veughel en komt by lijden niet weer/
Dat raedt ickje wel/ of 't sel segh ick iens wonder dagen/
Bin jy sulcken ruygen broeder / en mijn so deegelijck voor-gedragen?
Sulcken Besjes kijnt te wesen schickelijck en gul van aert/
Wegh/ wegh/ niet een woort meer / bin ick mit puur-mal vergaert?
Gaet heen/ goeden nacht / en loopt veur sint velten.
Ian Tot. Gans lijden wist ick 'er argh mee/ o bloemer-elten.
Macht. Ghy soudt u manierlijck houden / en wandelen in liefde voort/
Hier nae niet mier te hooren al isser nu nae ghehoort.
Ian Tot. Ay lieven Machteltjen!
Macht. Wat lieven? wegh/ en laet mijn betien/
Ick raedt datje mijn los laet/ sel jy mijn 't kloppen verbien?
Ian Tot. Jae dat is 't oock / deuse neckerse pluym-strijckers / kale neeten/
Lijck-watten sonder munt/ die pockighe af-ghereten/
Die staen hier te muys-koppen 't hooft moet een mensch ontstellen/
Daer heudt ghy 't mee / dat 's oock soo/ dat moet ickje al toe-tellen/
Die dun in de vuyl/ die assel-koeck-backertjens/ al den bruy.
Macht. Wegh / wegh Varcke-vaer/ schaemje voor deegelijcke luy/
Staet soo langh alsje moe bint/ dese murwe kop.
Machtelt loopt binnen.
Ian Tot. Wel dat 's mop beschept.

Wel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Wel hey/was't soo ghesept segh en reys Claddeuntje?
Wel hey/was 't soo ghesept? doet de deur op ick kleuntje/
Wel wat ghebruy is hier oock/ick was soo goet als ghy/
Wat ghebrommel sel hier wesen? dat 's aers een spytighe pry/
Wel hoe / is dat te woordt staen? ghy sult weten wieje veur hebt/
Ghy hebt van 't puyckje van Amsterdam/ al mienje datje dus veel keur hebt;
Siet dat veur de steen-slijpers/ is 't eers genoech ick vraeghje?
Guts hondert en twintigh Meyt soo komt en verdaeghje;
Sonder adieu/ sonder bonjoers/ sonder nacht-soen / sonder de rest/
Ick had't aers miennen te klaren/ dat doet onse verbrande Best/
Ick treck al de nacht op/ laet sien/ en dus siet ick voertje
Met'et soetste praetje.

Grauwe Gerrit uyt.

Gerrit. Wel hoe/ isser questy vrient?
Ian Tot. Jae/ wie roertje?
Ghy bint al ien volck / nacht-loopers/snuyvers by de wegh.
Wel ghedenckt'et Machtel/ 't is wel.
Gerrit. Wel dat 's een gratieus ghesegh/
De Meyt heeft onghelijck vrient.
Ian Tot. Jae onghelijck hetse/
Hebje 't hart geeftje bloot/ Jannemans-macht besetse/
Ghy selt'er noch af hebben soo vast as een muur. Binnen.
Gerrit. Gut dat 's verpeutert werck/ hoe staet dat backes suur/
Dit 's hiel nou upt'et lijck/ hier 's meer gien samen knoopen/
Hier mee is 't al verbrot en 't malle hooft an 't loopen/
Hier mee is 't hylick upt/ en 't Meysje wilder niet an/
Morghen soo ick 't leef moet ick hier de stoory van;
Siet toe aerdighe Princesjes/ alsje dusken puyck iens komt veur/
Slaet soo lichtelijck niet of de gelt-hebbende vreur:
Wacht jou Machtelt Meynders/lust jou dus 't allien slapen?
Malle Jan Tot is upt en sel hoeden vol stienen rapen/
Soo een vryer te verstooren en te helpen op de loop/
't Is lijckewel noch beter als een eeuwighe qua koop:
Hier mee Toe-hoorders/neemt voor lief ons soet vertooghen/
En lacht eens om Jan Tot in al zijn hoop bedrooghen.

EYNDE.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

ALs't is en immers wesen sal,
Soo is't noch beter quaet als mal;
Maer alle beyd' in koop te treffen,
Al was den handel noch soo goet,
Daer wort niet als mal uyt-ghebroeyt,
En 't leventjen loopt niet soo effen,
Hoe keurlijck datmen 't wil verheffen.

Het oogh-val, en de sinnens lust,
Geniet meer lucks en levens rust.

J. S. KOLM.

Bemindt de Waerheydt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146